

Likabehandlingsplan

Furubergsskolan 2021/2022

Likabehandlingsplanen innehåller:

- Plan mot kränkande behandling
- Dokumentation av främjande och förebyggande arbete för att förhindra diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling
- Riktlinjer och rutiner

Inledning

Furubergsskolan är en F-5 skola som ligger i centrala Varberg. Skolan har cirka 370 elever som går i två olika byggnader. Förskoleklassbarnen går i separata lokaler som ligger vid Mandelgatan.

På Furubergsskolan har vi åldershomogena klasser, men på skolans fritidshem går åldersblandade grupper. Det finns tre fritidshem för åldrarna 7-12 år; Rubinen, Safiren och Smaragden. Förskollärare, lärare och fritidspedagoger tar tillsammans ansvar för elevernas hela dagar.

På Furubergsskolan sker ett kontinuerligt arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Under läsåret kartläggs skolan på flera olika sätt, genom enkäter och undersökningar, där vi får reda på hur vi behöver arbeta vidare med de frågor som rör diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Denna likabehandlingsplan utgör en del av dokumentationen gällande skolans arbete kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Uppföljning av innehållet i planen sker löpande av personalen under medverkan av eleverna på Furubergsskolan. Eleverna ska ha inflytande när det gäller skolans arbete kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen ska alltid aktualiseras och gås igenom vid höstterminens start. All personal ska vara väl förtrogen med innehållet. Eleverna görs på lämpligt sätt medvetna om innehållet i planen anpassat till ålder och mognad. På första föräldramötet informeras vårdnadshavare om planen.

Lagar och bestämmelser

Det är förbjudet att diskriminera eller på annat sätt kränka ett barn eller en elev i förskolan, grundskolan, grundsärskolan eller fritidshemmet. Det finns lagkrav att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och en skyldighet att utreda omständigheterna när personal får kännedom om att någon elev utsatts för kränkningar. Förskolan, grundskolan och grundsärskolan måste bedriva aktiva åtgärder för att motverka och förhindra kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Arbetet med likabehandling samt motverkan av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling regleras i:

- Skollagen 6 kap (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567 ändrad 2016:828)
- Förordning (2006:1083 ändrad 2011:681) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling
- Läroplanen
- Barnkonventionen

Lagstiftningen gäller för all verksamhet som bedrivs i skola, förskoleverksamhet och inom pedagogisk omsorg och syftet är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet.

Skollagen (2010:800) 6 kap. §§ 6-8)

Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Det finns en skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder för att för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter. Arbetet innebär att

- undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
- analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas.
- följa upp, utvärdera och dokumentera det arbete som utförs.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Sedan januari 2015 är bristande tillgänglighet också en grund för diskriminering. Bristande tillgänglighet innebär att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att man inte har vidtagit skäligen åtgärder för tillgänglighet för att personen i fråga ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Ett uppträdande som kränker någons värdighet av sexuell natur kallas för sexuella trakasserier. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till sexuella trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Både trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbning är ett exempel på en systematisk och återkommande kränkande behandling.

Både skolans personal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Det är viktigt att tänka på att individens upplevelse av kränkningen måste respekteras och tas på allvar.

Hälsofrämjande arbete

Utgår från kunskap om vad som gör att barn och ungdomar utvecklas väl och mår bra. Syftar till att stärka eller bibehålla fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, vilket ger generella hälsovinster som riktar sig till alla. Utgångspunkt är ett salutogent perspektiv som fokuserar på faktorer som orsakar och vidmakthåller hälsa.

Förebyggande arbete

För att minska risken för ohälsa. Kan rikta sig till alla, men har ett specifikt problem- och utvecklingsområde i fokus. Målet är att minska riskfaktorernas inflytande över individen och samtidigt stärka skyddsfaktorerna. Arbetar med förebyggande insatser som bygger på kunskapen om vad som orsakar ohälsa eller vad som kan utgöra hinder för nå utbildningens mål.

Åtgärdande arbete

Hantera problem och situationer som har uppstått i en organisation, grupp eller hos individ.

Plan för att främja likabehandling samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling

Uppföljning och utvärdering av föregående läsår

Föregående läsår upprättades gemensamma mål för skolans likabehandlingsarbete med behov som blev synliga utifrån genomförd kartläggning. Arbetet med dessa mål har utvärderats gemensamt i personalgruppen.

Målen var då följande:

- I skolans arbete för trygghet och trivsel hade det synliggjorts att det kan bli trångt och stökigt i korridorerna i anslutning till rasterna. När eleverna skulle in och ut från rast såg vi att det fanns en ökad risk att elever kunde utsättas för kränkande behandling.
 - Utvärdering: Det har blivit bättre gällande trängsel i korridorerna utifrån att eleverna använder olika entrédörrar som delats upp klassvis och genom att alla klasser inte har släppts ut samtidigt när det varit dags att gå till matsalen. Även beslutet att ta bort skogräns under VT21 har underlättat vid trängsel. Vid ingången till matsalen kvarstår problemet fortfarande då korridoren är trång och det bara finns en dörr. Samtliga arbetslag har sett till att vuxna funnits med ute i korridoren vid övergångar vilket också minskat risk för kränkande behandling. Det upplevs fortfarande som stökigt i korridorerna och arbetet med att hålla ordning på kläder behöver fortsätta samt utökas.
- De yngsta eleverna har upplevt att det kommit äldre elever till fotbollsplanen/innebandyplanen på deras rasttider. Här har det funnits en ökad risk att elever blivit utsatta för kränkande behandling.
 - Utvärdering: Ett fotbollsschema upprättades vid läsårsstart vilket gjorde att problemet med att yngre elever upplevt att äldre kommit och tagit över deras tid minskat. Rastvakter har varit extra uppmärksamma på detta så det upplevdes inte som ett problem i kartläggning med elever under VT21. Gällande kränkningar vid fotbollsplanen är det fortfarande ett område med ökad risk och arbetet med tydliga och gemensamma regler kring fotbollsspelet behöver fortsätta samt utökas speciellt i vissa årskurser.
- Trygghetsvandringen visade att skolans baksida var en plats där eleverna i större utsträckning kunde uppleva otrygghet och att där fanns flera undanskymda platser. Här fanns en ökad risk att eleverna kunde utsättas för kränkande behandling.
 - Utvärdering: Elever i år 1 och 2 har inte fått vara på baksidan under rasttid vilket lett till att detta inte i lika stor utsträckning framkommer som en otryggplats i kartläggningar. De äldre eleverna har efterfrågat mer vuxennärvaro på baksidan, vilket har tydliggjorts i rutiner för rastvärdar under VT21.

Kartläggning

På Furubergsskolan kartlägger vi tillsammans med eleverna. Detta genom regelbundna samtal med elevråd och i klassråd. Vi genomför årligen en trygghetsvandring bland alla elever på skolan för att upptäcka platser med risker för att bli utsatt.

Kollegialt kartlägger vi med hjälp av elevhälsoteam, arbetslag och på arbetslagsträffar. Skolans stödteam hanterar ärenden med kränkningar och trakasserier och träffas en gång i månaden. Stödteamet med representanter från samtliga arbetslag är även en del av skolans aktiva och förebyggande arbete mot kränkningar och trakasserier. Utöver detta har skolsköterskan enskilda hälsosamtal och uppföljning med samtliga elever under elevens skolgång. Dessa samtal sker i år 1 och i år 4.

På skolan genomförs även en individuell trivselenkät av kurator under vårterminen med alla elever på skolan, hälsoenkäter, inrapporterade kränkningsärenden med medföljande åtgärdsdokumentation, samt arbetslagens årliga utvärdering av likabehandlingsarbetet. Detta är ytterligare saker som ligger till grund för skolans kartläggning och löpande arbete mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Mål och aktiva åtgärder

Målen för Furubergsskolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling har gemensamt upprättats av personal på skolan samt med grund i de kartläggningar som har utförts. Arbete med de uppsatta målen kommer kontinuerligt att utföras i verksamheten under läsåret 21/22. Arbetet dokumenteras löpande i denna likabehandlingsplan. Den senaste upplagan av planen ska alltid finnas tillgänglig på skolans hemsida.

Hur arbetet fortgår med målen utvärderas kontinuerligt under läsåret och med hjälp av insamlat underlag upprättas nya. Personalen har fått redogöra på vilka olika sätt som de kommer att arbeta med de utvecklingsområden och mål som har upprättats:

- **Skapa en mer respektfull och inbjudande atmosfär på skolan.**
Språkbruket hos elever är ett återkommande problem både under skoltid och på fritids. Fotbollsplanen är en plats som fortsatt utmärker sig som en otrygg plats vid kartläggningar och det är en plats där konflikter samt negativ jargong ofta förekommer.

Exempel på främjande och förebyggande insatser:

- Arbeta aktivt med språkbruk i alla klasser på skolan.
- Skapa alternativ lek kring fotbollsspel med en vuxen som styr.
- Öppna upp för fler tjejer att spela fotboll genom att lärare bestämmer blandade grupper som spelar vissa raster.
- Temavecka om fotboll.

- **Skapa större trygghet och trivsel gällande toaletterna.**

En del elever har uttryckt obehag för att gå på toaletterna på skolan och upplevt att de ofta är äckliga.

Exempel på främjande och förebyggande insatser:

- Toalettprojekt.
- Värdegrundsarbete med fokus på integritet.

- **Skapa mer inbjudande lekmiljö för att främja trivsel på skolgården.**
För att öppna upp för fler olika lekar och mindre segregerade lekgrupper.

Exempel på främjande och förebyggande insatser:

- Leksaker där aktiviteten är i låsta boxar med kodlås.
- Fortsatt arbete med trivselraster och trivselledare.
- Namn på rastvärdar och rastvaktschema i klassrum.

Samverkan och delaktighet

Eleverna har inflytande när det gäller skolans arbete kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Eleverna involveras ytterligare i arbetet genom regelbundna samtal med elevråd, i klassråd och genom uppföljning av de individuella trivselenkäterna.

Riktlinjer och rutiner mot diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling

Furubergsskolan har utarbetat riktlinjer och rutiner för att utreda och åtgärda situationer som har samband med att någon på skolan utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

- Vårdnadshavare kan uppmärksamma och anmäla diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling genom att ta kontakt med skolpersonal. Detta ska sedan utredas enligt de rutiner som finns på skolan.
- Elev kan uppmärksamma och anmäla diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling genom att ta kontakt med skolpersonal. Detta ska sedan utredas enligt de rutiner som finns på skolan.
- Personal på skolan ska uppmärksamma diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Detta ska sedan utredas enligt de rutiner som finns på skolan.

Interna och gemensamma rutiner finns för hur

- Personalen respektive förskolechefen och rektorn anmäler diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.
- Kränkande behandling av personal mot barn eller elever ska utredas, åtgärdas och dokumenteras.
- Kränkande behandling mellan barn eller elever ska utredas, åtgärdas och dokumenteras.

Då elev kränker elev

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker barns eller elevers värdighet, till skillnad från en konflikt där händelsen går att reda ut genom samtal. Det är viktigt att tänka på att individens upplevelse av kränkningen måste respekteras och tas på allvar.

1. Kränkningen ska utredas

- När vi får kännedom om att en elev känner sig kränkt så skall det i första hand utredas av kontaktlärare eller av annan involverad personal som så fort som möjligt har samtal med de inblandade, detta för att klarlägga vad som hänt.
-
- Utredningen dokumenteras på blankett (bilaga 1) och förvaras i därtill avsedd pärm inlåst i arbetslagets rum. Det viktigt att se till att alla barn som varit iblandade kommer till tals och att frågan om någons värdighet blivit kränkt utreds.
- Om en eller flera elever känner sig kränkt upprättas en handlingsplan (bilaga 2).
- Blankett om kränkande behandling (bilaga 3) fylls i och lämnas till rektor. På blanketten skrivs namn på den som känt sig kränkt, inget annat barn namnges och den ska lämnas in till rektor samma dag som kränkningen uppdagats.
- Vårdnadshavare till alla elever som varit iblandade kontaktas.
- För att säkerställa att kränkningarna upphör, genomförs uppföljningssamtal med eleverna under så många veckor som behövs för att ärendet kan avslutas.
- Sker ingen förbättring så går vi vidare till steg 2 och vissa händelser kan vara av sådan karaktär att ett arbete utförs direkt av stödteamet.
- När ärendet anses vara avslutat inlämnas endast handlingsplanen till rektor, annan dokumentation sparas för framtiden i särskilt avsedd pärm hos arbetslaget.

2. Stödteamet – allvarssamtal

Två personer i stödteamet:

- Inhämtar information från kontaktlärare och i pärm hos arbetslaget.
- Genomför ytterligare samtal med den som blivit utsatt. En ställer frågor och den andre antecknar (bilaga 4). Därefter förs samtal med den/de som kränkt, är det flera genomförs samtal med var och en. Dokumentationen och sätts i pärm på expeditionen.
- Föräldrar informeras skyndsamt (inom 24 timmar), kontaktlärare och rektor informeras efter genomförda samtal och bedömning. Arbetslaget och övrig berörd personal är extra observanta.
- Vid behov kallas elever och vårdnadshavare till möte med rektor.
- Efter 1–2 veckor, uppföljning med alla inblandade (samtalsprotokoll, bilaga 5)
- Efter 3–4 veckor, uppföljning med den som blivit utsatt (samtalsprotokoll, bilaga 5).
- Sker ingen förbättring, görs en anmälan till elevhälsoteamet.
- När ärendet anses vara avslutat inlämnas endast handlingsplanen till rektor, annan dokumentation sparas för framtiden i särskilt avsedd pärm hos arbetslaget.

3. Elevhälsoteamet

Ärendet tas upp på EHT-möte och beslut om åtgärder fattas, riktad kuratorsinsats till elev/elevgrupp eller annan åtgärd. Rektor för samtal med de inblandade och beslutar om en utredning inför upprättande av åtgärdsprogram skall påbörjas.

4. Möte med föräldrar

Om problemet kvarstår kallas elev och föräldrar till möte på skolan. Rektor beslutar om åtgärdsprogram/handlingsplan skall upprättas. Vid behov fattas beslut om uppföljningsmöte.

5. Övervägande om anmälan

Upphör inte handlingarna så övervägs behov av stöd från annan instans, exempelvis BUP eller socialtjänst, remiss eller ansökan om stöd diskuteras i första hand med vårdnadshavare. Övervägande görs om en orosanmälan till socialtjänsten utifrån barnets hälsa och utveckling. Skolan har anmälningskyldighet och anmäler alltid till socialtjänsten vid minsta misstanke om att ett barn far illa.

Bilagor - Blanketter

Bilagt i slutet av denna likabehandlingsplan är 5 blanketter som finns hos varje arbetslag på skolan.

Bilaga 1: "Blankett för dokumentation och uppföljning av kränkande behandling vid Furubergsskolan" – Denna blankett används i samtal med samtliga inblandade elever för att utreda vad som har hänt och vid uppföljning av kränkande behandling. En blankett per elev som är inblandad i händelsen används.

Bilaga 2: "Handlingsplan" – Upprättas vid varje kränkning för att säkerställa att kränkningen upphör. Handlingsplanen lämnas in till rektor när ärendet anses vara avslutat och innehåller en samlad och översiktlig information om de insatser/åtgärder som vidtagits i ärendet och som har lett till att kränkningarna har upphört.

Bilaga 3: "Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier till förskolechef/rektor". Denna skall fyllas i och lämnas till rektor samma dag som personal får kännedom om att ett barn/elev har blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Bilaga 4: "Allvarssamtal" – Denna blankett används för att dokumenteras samtalet med den elev som har utsatt någon annan. Denna blankett används när personal från stödteamet kopplas in.

Bilaga 5: "Samtalsprotokoll" – Ett dokument för dokumentation av övriga samtal, möten och fortsatta uppföljningar.

Blankett för dokumentation och uppföljning av kränkande behandling vid Furubergsskolan

Datum för händelsen: _____ Dagens datum: _____

Namn på personal om utrett händelse: _____

Namn på elev: _____ Klass: _____

Beskrivning av händelsen:

Vad har hänt? Hur ofta har det hänt? Vilka är inblandade? Hur ser du på situationen?

Vad har vi kommit fram till:

Är det någon som upplever sin värdighet som kränkt?

Datum för uppföljning: _____

Bilaga 2

HANDLINGSPLAN

Namn på elev: _____ Klass: _____

Efter genomförd utredning enligt Furubergsskolans rutiner vidtas följande åtgärder för att säkerställa att kränkande behandling upphör:

Insats/åtgärd:

Datum:

Samtal med inblandade elever för att kartlägga och utreda händelsen

Blankett för anmälan av kränkande behandling inlämnad och rektor informerad

Vårdnadshavare till de inblandade eleverna kontaktade

Uppföljning med berörda elever efter 1 – 2 veckor

Ytterligare åtgärder som vidtagits i verksamheten för att säkerställa att kränkningen upphör:

**VARBERGS
KOMMUN**

Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier till förskolechef/rektor

Datum

All personal som får kännedom om att ett barn/elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att, samma dag som händelsen uppmärksammas, anmäla detta till förskolechefen/rektorn (6 kap 10 § Skollagen (2010:800)).

Förskolechef/rektor ska, senast två arbetsdagar efter att förskolechef/rektor fått kännedom om det inträffade, anmäla händelsen till förvaltningschefen som i sin tur vidarereporterar anmälan till barn- och utbildningsnämnden vid nästkommande sammanträde.

Personuppgifter

Barn/elev för- och efternamn	Personnummer (6 siffror)
Förskola/skola	Avdelning/klass
Datum då kränkning/kränkningar inträffade	

Bedömning av händelsen

För definition av innebörden av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling hänvisas till Skolverkets allmänna råd.

Diskriminering utifrån	
☐ Kön	☐ Funktionshinder
☐ Ålder	☐ Sexuell läggning
☐ Etnisk tillhörighet	☐ Könsöverskridande identitet/uttryck
☐ Religion/annan trosuppfattning	
Trakasserier utifrån	
☐ Kön	☐ Funktionshinder
☐ Ålder	☐ Sexuell läggning
☐ Etnisk tillhörighet	☐ Könsöverskridande identitet/uttryck
☐ Religion/annan trosuppfattning	
☐ Sexuella trakasserier	
☐ Kränkande behandling	

Kort beskrivning av det inträffade

--

Vem har utfört handlingen

☐ Barn/Elev
☐ Personal
☐ Rektor/förskolechef

Åtgärder

Beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits

Underskrift

Datum för anmälan till förskolechef/rektor
--

Namnteckning

Namnförtydligande

Bilaga 4

Allvarssamtal

Datum för allvarssamtal: _____

Vem utför allvarssamtalet: _____

Namn på elev: _____ Klass: _____

Övriga inblandade: _____

Beskriv händelsen, åtgärder samt bifoga blankett från steg 1

Samtalsprotokoll

Närvarande: _____

Varför tror du att vi är här idag? Vad tänker du om det som hände?

Förtydliga vad en kränkning är, skolans regler och värdegrund/likabehandlingsplan.

Vad kunde du gjort istället?

Vad har vi kommit fram till?

Datum för uppföljning: _____

Bilaga 5

Samtalsprotokoll

Datum: _____

Närvarande:

Anledning till samtalet:

Vad har vi kommit fram till?

Datum för nästa uppföljning: _____